

Наредба № 43

на БНБ

от 28 юли 2022 г.

за реда и условията за определяне и изплащане на максимална дневна сума при спиране на изпълнението на задължения по отговарящи на условията влогове

(Обнародвана в „Държавен вестник“, бр. 65 от 12 август 2022 г.)

Глава първа

ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ

Предмет

Чл. 1. С тази наредба се уреждат:

1. редът и условията за определяне на максимална дневна сума за вложителите при спиране на изпълнението на задължения по отговарящи на условията влогове в случаите по чл. 52а и 101 от Закона за възстановяване и реструктуриране на кредитни институции и инвестиционни посредници (ЗВПКИИП);

2. редът и условията за изплащане на максималната дневна сума по т. 1.

Право на максимална дневна сума

Чл. 2. (1) Право да искат изплащане на максимална дневна сума имат вложителите по отговарящи на условията влогове към датата на решението по чл. 52а или по чл. 101 от ЗВПКИИП, с което Българската народна банка (БНБ) прилага спиране на изпълнението на задължения по отговарящи на условията влогове.

(2) Правото по ал. 1 възниква от деня на публикуване на решението на БНБ по ал. 1 съгласно чл. 115, ал. 3 от ЗВПКИИП и действа за срока на спирането, определен в съответното решение, до общия размер на наличностите по сметките на вложителя, които представляват отговарящи на условията влогове.

(3) Право да иска изплащане на максимална дневна сума има и лице, което е придобило качеството вложител по отговарящ на условията влог след датата на решението по ал. 1, но в срока на спирането, определен в съответното решение.

(4) При съвместен влог право на максимална дневна сума има всяко лице по съвместния влог, за което са изпълнени условията по тази наредба.

(5) В случаите, в които вложителят няма изключително право върху сумите по сметката, право да получи изплащане на максимална дневна сума има лицето, в чиято полза е направен влогът, освен ако договорът за влог предвижда друго и при условие че това лице е идентифицирано или може да бъде идентифицирано преди датата на решението по ал. 1.

Размер на максималната дневна сума

Чл. 3. (1) Размерът на максималната дневна сума се определя с решението по чл. 2, ал. 1 при спазване на реда и условията по глава втора.

(2) В размера на максималната дневна сума не се включват такси, комисиони и други разноски по обслужване на платежни операции с максималната дневна сума, които кредитната институция удържа по силата на общи условия или индивидуални договорни условия по влога. Не се допуска начисляване на по-високи по размер такси, комисиони и други разноски за теглене или платежна операция със средства, които се изплащат като максимална дневна сума по реда на тази наредба.

Глава втора

ОПРЕДЕЛЯНЕ НА МАКСИМАЛНА ДНЕВНА СУМА НА ВЛОЖИТЕЛИТЕ

Условия за определяне на максимална дневна сума на вложителите

Чл. 4. (1) Максималната дневна сума се определя в национална валута.

(2) На един вложител се определя една максимална дневна сума независимо от броя на отговарящите на условията влогове, които вложителят има в кредитната институция.

Изчисляване на максимална дневна сума на вложители физически лица

Чл. 5. (1) Максималната дневна сума на вложителите физически лица се изчислява в размер на среднодневния паричен разход на едно домакинство към датата на приемане на решението по чл. 2, ал. 1.

(2) За целите на изчисленията по ал. 1 се използват данните от наблюдението на домакинските бюджети, публикувани от Националния статистически институт (НСИ) за последното тримесечие преди приемането на решението по чл. 2, ал. 1.

(3) Изчислената по реда на ал. 1 максимална дневна сума се коригира с националния индекс на потребителските цени на месечна база (месечна инфлация), когато е положителен. За целта се използват данните, публикувани от НСИ за месеците след референтната дата на данните по ал. 2 до датата на приемане на решението по чл. 2, ал. 1.

Изчисляване на максимална дневна сума на вложители юридически лица

Чл. 6. (1) Максималната дневна сума на вложителите юридически лица се изчислява в размер на 0,3% от максималния размер на гаранцията по чл. 9, ал. 1 от Закона за гарантиране на влоговете в банките.

(2) Алинея 1 се прилага и за еднoлични търговци, неперсонифицирани дружества по Закона за задълженията и договорите и други лица, които са регистрирани по Закона за регистър БУЛСТАТ и не са физически лица, както и за етажна собственост, взаимоспомагателни каси и други неперсонифицирани образувания, които не подлежат на регистрацията по Закона за регистър БУЛСТАТ.

Допълнителни критерии за определяне на максималната дневна сума

Чл. 7. При определяне на максималната дневна сума за вложителите на конкретна кредитна институция стойностите, изчислени по реда на чл. 5 и 6, могат да се коригират при съобразяване на размера на наличните в кредитната институция ликвидни активи, очакваните входящи и изходящи ликвидни потоци по Делегиран регламент (ЕС) 2015/61 на Комисията от 10 октомври 2014 г. за допълнение на Регламент (ЕС) № 575/2013 на Европейския парламент и на Съвета по отношение на изискването за ликвидно покритие за кредитните институции, както и наличните задължителни минимални резерви за кредитната институция по чл. 41 от Закона за Българската народна банка, срока на спирането на изпълнението на задълженията по отговарящи на условията влогове и други допълнителни обстоятелства за конкретната кредитна институция.

Глава трета

ИЗПЛАЩАНЕ НА МАКСИМАЛНА ДНЕВНА СУМА НА ВЛОЖИТЕЛИТЕ

Условия за изплащане на максимална дневна сума на вложителите

Чл. 8. (1) Максималната дневна сума се изплаща във валутата, в която е направен влогът. При изплащане на дневна сума по отговарящ на условията влог в чуждестранна валута определената с решението по чл. 2, ал. 1 сума в български левове се превалутира в съответната валута по курса на БНБ към датата на решението по чл. 2, ал. 1.

(2) Не се изплаща максимална дневна сума от влогове, възникнали или свързани със сделки или действия, представляващи изпиране на пари по смисъла на чл. 2 от Закона за мерките срещу изпирането на пари или финансиране на тероризъм по смисъла на Закона за мерките срещу финансирането на тероризма, установени с влязла в сила присъда.

(3) Не се изплаща максимална дневна сума по влогове, чийто титуляр към датата на решението по чл. 2, ал. 1 не е бил идентифициран съгласно глава втора, раздел V от Закона за мерките срещу изпирането на пари.

(4) Изплащането на максимална дневна сума за срока на спиране на изпълнението на задължения на кредитната институция по отговарящи на условията влогове се отразява по салдото на вложителя като теглене на пари или съответна платежна операция.

(5) Правото на максимална дневна сума, установено с тази наредба, не изменя, отменя или замества други ограничения върху разпореждането по влогове, произтичащи от нормативен акт, от договор с кредитната институция или от действия на съдебни или други органи, извършени по съответния ред, преди датата на публикуване на решението на органа за реструктуриране за спиране по реда на чл. 115, ал. 3 от ЗВПКИИП.

Ред за изплащане на максимална дневна сума на вложителите

Чл. 9. (1) Максималната дневна сума, определена с решението по чл. 8, ал. 1, се изплаща на вложителя по отговарящ на условията влог за всеки един ден в рамките на срока на спирането. Достъпът на вложителя до максималната дневна сума по отговарящ на условията влог се осигурява от кредитната институция автоматично.

(2) В случай че вложител е титуляр по повече от един отговарящ на условията влог, изплащането на максималната дневна сума се извършва от разплащателна сметка на името на вложителя до изчерпване на всички разплащателни сметки, по които вложителят е титуляр. Ако вложителят няма разплащателни сметки, изплащането на сумата се извършва от друга платежна сметка. Ако вложителят няма платежни сметки, изплащането на максималната дневна сума се извършва от сметка за съхранение на пари или друга сметка, по която се държи отговарящ на условията влог.

(3) Изплащането на сумата, определена с решението по чл. 2, ал. 1, се извършва на каса в обичайното работно време на клоновете и офисите на кредитната институция, по отношение на която е постановено спиране на изпълнението, или безкасово.

(4) Максималната дневна сума, за която не е поискано изплащане в конкретен ден, се натрупва и може да бъде изплатена с всяка максимална дневна сума през следващите дни от периода на спирането.

(5) Ако определената максимална дневна сума заедно с дължимите за извършване на операцията такси и други разноски надвишава наличните средства по отговарящите на условията влогове на вложителя, се изплаща дневна сума до размера на наличното салдо за деня.

(6) За целите на ал. 5 се сумират наличностите по всички отговарящи на условията влогове на един вложител в кредитната институция, включително начислените върху тях лихви до датата на приемане на решението по чл. 2, ал. 1.

(7) В случай че салдото по съвместен влог не е достатъчно за изплащане на максимална дневна сума в пълен размер за всеки от вложителите, се изплащат суми, пропорционални на частите на вложителите, уговорени в договора за влог. Ако в договора за влог не е указано друго, приема се, че частите на вложителите са равни.

Задължения на кредитните институции

Чл. 10. (1) Кредитна институция, по отношение на която е взето решение по чл. 52а или по чл. 101 от ЗВПКИИП за спиране на изпълнението на задължения по отговарящи на условията влогове, е длъжна да осигури достъп на вложителите до определената максимална дневна сума с всички технически средства, които се предоставят от кредитната институция при обичайните разпореждания със суми по влогове, включително онлайн банкиране.

(2) Кредитните институции са длъжни при поискване да предоставят на БНБ актуална информация и данни, необходими за прилагането на тази наредба.

ДОПЪЛНИТЕЛНА РАЗПОРЕДБА

§ 1. По смисъла на тази наредба:

1. „Влог“ е понятие по смисъла на § 1, т. 1 от Закона за гарантиране на влоговете в банките.

2. „Вложител“ е понятие по смисъла на § 1, т. 6 от Закона за гарантиране на влоговете в банките.

3. „Съвместен влог“ е понятие по смисъла на § 1, т. 3 от Закона за гарантиране на влоговете в банките.

4. „Отговарящи на условията влогове“ е понятие по смисъла на § 1, т. 5 от Закона за гарантиране на влоговете в банките.

ПРЕХОДНИ И ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

§ 2. Тази наредба се издава на основание чл. 52а, ал. 4 и чл. 101, ал. 7 от Закона за възстановяване и реструктуриране на кредитни институции и инвестиционни посредници и е приета с Решение № 269 от 28 юли 2022 г. на Управителния съвет на Българската народна банка.

§ 3. В срок от една година от влизане в сила на тази наредба кредитните институции изграждат техническа инфраструктура за въвеждане на дневни лимити за теглене от един вложител с всички средства, които се предоставят при обичайните разпореждания със суми по влогове, с възможност за генериране на информацията относно движенията по сметките и осъществяване на трансакции. В същия срок кредитните институции уведомяват БНБ за техническата си готовност за изплащане на максимални дневни суми на вложителите в случаите по чл. 52а или 101 от ЗВПКИИП.